

Мамин гарунок

Весна 1890 року не віщувала Лесі нічого доброго. Дуже боліла хвора нога. Особливо боліла тепер, коли мінялася погода, зима відсту пала, надходила весна. Вже й бруньки подекуди пробивалися на гілочках дерев. І ой як хотілося Лесі побігти надвір, торкнутися рукою весни, такої ранньої, підставити личко під промені сонечка, що вже мали весняну силу. Але не могла цього зробити, бо лікар наказав лежати аж вісім тижнів. Крім того, він прив'язав до її хворої ноги тягарець, щоб розтягнув ногу і в такий спосіб виправляв їй хворий суглоб. Тож Леся тільки з постелі могла бачити, як зі стріхи скапували водою останні крижинки-бурульки, як дерева за вікном гойдали під весняним вітром свої віти, а по них весело стрибали горобці радіючи з несподіваного тепла.

"Якою довгожданою була ця весна, - думала Леся, - і як погано все складається. Замість радити - я мушу сумувати". Від жалю закипіли сльози в очах.

До кімнати ввійшов тато.

- Донечко, Лесю, тобі час прийняти ліки. - Він підійшов до ліжка коханої доні, поправив ковдру, погладив русяву голівку. Але разом завважив зміну на обличчі Лесі. - Ти сумуєш? Чому? Адже ж ти вдома, лікування почалося, і ти незабаром зможеш стати на ноги. Подумай, як буде добре, коли ти зможеш піти, куди тобі захочеться: в сад, на річку, до гаю. Усе незабаром буде можливим для тебе, повір мені, доню.

- Я рада, що я вдома, таточку, дуже рада, тільки ось весна надворі починається, а я не можу її бачити зблизька, бо мушу лежати... А так хочеться...

- О, донечко, це не найстрашніше, ще багато весен ти будеш зустрічати, а зараз мусиш потерпіти, зараз мусиш лікуватися, - лагідно заспокоював Лесю тато.

Так, Леся вірить татові. Вона знає, як тато вболіває за неї, як жаліє її, коли вона хворіє. Тільки недавно вони повернулися з Києва, куди тато возив її, щоб показати київським лікарям. Там запропонували зоперувати ногу, і Леся відразу почала психологічно підготовлятися до операції, навіть мамі написала про це. Але тато так боявся, так жалів її, що вони разом все перерішили і повернулися до Колодяжного. Тут тато порадився зі своїм лікарем, і той запропонував іншу методу лікування, без операції. Тато дуже зрадів. Бо вдома він може щохвилини бачити Лесю, вони можуть говорити про все. Добрий тато, він завжди підбадьорює свою доню... На цю думку Леся навіть всміхнулася.

- От і добре, - зрадів тато. - Дасть Бог, невдовзі ти встанеш і зможеш знову ходити...- Він дбайливо поправив ковдру на ліжку й тихенько вийшов.

За хворобою і тривогами Леся забула, що наступає день її іменин. Та рідні не забули про це. Того дня, рано-вранці, до кімнати ввійшла мама, поцілувала її зблідлі щоки й поклала на край постелі пакунок, загорнутий у гарний папір і перев'язаний навхрест рожевою стрічкою:

- Видужуй і будь щаслива, донечко, - погратулювала мама.

Леся була схвильована: рідні не забули про її іменини. Вона тут же швиденько розв'язала стрічку й заглянула, що в пакунку. А там, о Боже, там чудовий альбом, оправлений шкірою, із сріблястими візерунками! А зверху - витиснений напис "Роезіє".

- Мамочко, мамочко, - прошепотіла схвильована Леся, - дякую... Сюди я тепер записуватиму свої вірші...

Мама лагідно всміхнулася і залишила Лесею на самоті з альбомом. А Леся вже поринула в оглядини, навіть понюхала шкіряну обкладинку. А коли розгорнула, на першій сторінці побачила вірш, написаний латинкою, і мамине послання до неї: "Списала сі вірші в першовторі: думка їх одповідає моїй, а форма віршів, зложених найвеличнішим, незрівнянним митцем, Віктором Гюго, нехай буде тобі зразком, бо отсю книжечку призначено для твоїх власних писань. Розглядайся навколо, де не будеш, і пиши, я певна, що тоді в сій книжці з'явиться не мало "роезіє". Поезія є всюди, хоч не всякий її бачить:

Тільки пчїлка пізнає
Мед, затаєний у квітці,
Тільки поет на всьому
Бачить прекрасного слід!

Твоя мама".

- Дякую, дорога, кохана мамусю, - прошепотіла Леся і всміхнулася. Притих біль у нозі, стало лагідно й тихо в кімнаті. Леся лежала й гладила рукою свій альбом. Про що вона думала в цей час? Тільки про вірші. Про вірші Віктора Гюго, яких вже досі немало читала, про вірші своєї мами, яка писала під псевдонімом Олена Пчїлка, про свої власні вірші, які десь бриніли в душі. Леся відчула дивний приплив сил і бажання, писати, заповнити цей альбом гарними віршами, щоб мама читала й була щаслива, бо так багато горя має мама через її хвороби.

Мамин подарунок зробив з Лесею чудо. Не тільки вірші, а й листи вона почала писати віршами. Ось що вона написала до брата Михайла:

Котрогось там марта
У дев'яностий рік!
Сьогодні дням і числам
Я загубила лік.

Михайлику мій любий!
Я зважила собі
Сьогодні написати
У віршах лист тобі.
Перо й чорнило маю,

Натхнення лиш нема!
А надо мною муза
Стоїть, як стовп, німа.

В лихім гуморі муза
Так само, як і я, -
Прив'язана за ногу
Фантазія моя.
Бо що ж робить! не всім же
На світі вільним бути,
Століття люди б'ються,
Щоб воленьки здобуть!..
Коли ж "принципіально"
Питання розібрать,
То вийде, що не варто
Над ним і сумувать!..

Вірш виходив довгий, і Леся засміялася: ото буде що читати Михайлові! А ще він побачить, що вона в гуморі, не дуже переймається тим, що надворі - весна, а вона не може ходити. Це, звичайно, розвеселить брата, а потім він приїде з Києва до Колодяжного і вони разом переглядатимуть альбом. Але до того часу ще треба написати немало віршів, щоб любий брат мав що читати і довго сидів біля неї.

Леся погладила альбом і котрий вже раз прошепотіла:
- Дякую, кохана мамусенько, за чарівний альбом...
У цей час тато заглянув до кімнати і був приємно здивований.

Леся навіть не почула, що двері відчинилися, вона замріяно дивилася у вікно, а на устах її грав легкий усміх...

Оксана Крушельницька